

Mandat for ekspertutvalg om livslang karriereveiledning

1. Bakgrunn

Rapporten OECD Skills Strategy - Action report - Norway ble lagt frem høsten 2014. En av OECDs hovedanbefalinger i rapporten er å utvikle "et helhetlig system for livslang karriereveiledning" for å sikre bedre tilgang til og kvalitet på karriereveiledningen i Norge. Et velfungerende system for karriereveiledning, herunder rådgivningstjenesten i skolen, kan bidra til at den enkeltes forutsetninger og arbeidslivets etterspørsel etter kompetanse ivaretas på en effektiv måte.

Karriereveiledning, dvs. tjenester som styrker grunnlaget for bevisste utdannings-, yrkes- eller karrierevalg gis av skoler som har ansvar for elevs rettigheter til rådgivning knyttet til utdannings- og yrkesvalg, av fylkeskommunale tjenester som PPU og Oppfølgingstjenesten, av fylkeskommunale karrieresentre, universiteter og høyskoler, av NAV og av mange aktører i privat og frivillig sektor. Det er gjennomgående få nasjonale føringer, både mht. innhold og kvalitet i tilbudet og for samhandlingen og oppgavefordelingen mellom de offentlige aktørene. Det offentlige norske karriereveiledningstilbudet er verken tilstrekkelig tilpasset dagens IKT-samfunn eller et moderne arbeidsliv, der jobbskifting, etter- og videreutdanning og overganger mellom utdanning og arbeidsliv vil være stadig viktigere elementer for et livslangt yrkesliv.

2. Oppgaver/avgrensning

Formålet med ekspertutvalget er å utrede hvordan den "livslange karriereveiledningen" kan styrkes. Et viktig element vil være å legge til rette for at alle (uavhengig av alder og livssituasjon) kan ha tilgang til offentlige karriereveiledningstjenester. Et annet element vil være å se på grenseflatene for samhandling mellom de ulike offentlige aktørene, slik at det offentlige tilbudet samlet sett fremstår mer helhetlig.

Utvalget skal også gi en anbefaling for hvordan et helhetlig karriereveiledningstilbud på nett, herunder e-veiledning (eksempelvis veiledning via chat) kan være en integrert del av det offentlige karriereveiledningstilbudet.

Utvalget skal levere en delinnstilling innen 15. oktober 2015 som presenterer et kunnskapsgrunnlag knyttet til spørsmålene:

- Hvor og på hvilken måte tilbys karriereveiledning i dag, både fysisk og på nett?
- Hva finnes av kunnskap om effekten av nettbasert karriereveiledning?

Delinnstillingen skal i tillegg foreslå:

- Hvordan et nasjonalt karriereveiledningstilbud på nett kan bli en integrert del av et helhetlig system for livslang karriereveiledning?

Utvalget skal levere sin hovedinnstilling innen utgangen av april 2016.

Rapporten skal presentere et kunnskapsgrunnlag som blant annet belyser følgende spørsmål:

- Har karriereveiledere og skole- og utdanningsrådgivere tilstrekkelig og relevant kompetanse?
- I hvor stor grad eksisterer det en felles forståelse av hensikten/målsetningen med veiledning blant sentrale aktører på feltet?
- Hva slags samarbeid finnes i dag mellom karriereveiledningssentrene og rådgivningstjenesten i utdanningssektoren, og hvordan kan karriereveiledningssentrene bidra til å styrke rådgivningstjenesten for elever og lærlinger? Her skal utvalget vurdere ulike alternativer, der minst én baseres på dagens modell.
- Hvilke grupper har ikke tilstrekkelig tilgang til karriereveiledning og hva er det som hindrer dem?
- Hvordan samarbeider ulike karriere- og rådgivningstjenester med myndigheter og øvrige aktører i arbeidsmarkedet regionalt?
- Hva finnes av kunnskap om ressursbruk og omfang av karriereveiledning og rådgivningstjenesten nasjonalt og regionalt?
- Hva finnes av kunnskap om effekter/utbytte, for den enkelte og for samfunnet, av karriereveiledning?
- Hva er eventuelle utfordringer og svakheter ved hvordan karriereveiledningstjenestene er koordinert og samordnet i dag?
- I hvilken grad er kjønn og kjønnsrollers betydning for utdannings- og yrkesvalg ivaretatt i karriereveiledningstjenestene?
- Eksempler på god praksis fra andre land, herunder Sveits.

I hovedinnstillingen skal det gis en vurdering og anbefaling knyttet til:

- Hvordan et helhetlig system for livslang karriereveiledning, fysisk og på nett, bør organiseres og utvikles for å gi bedre tilgang til karriereveiledning for elever, lærlinger, studenter og voksne, økt kvalitet og profesjonalitet i tjenestene og bedre og mer effektiv utnyttelse av ressursene. Et tilbud for karriereveiledning må gi tilstrekkelig regional fleksibilitet og handlingsrom slik at regionale variasjoner møtes mest mulig hensiktsmessig.
- Grense- og samhandlingsflater mellom de ulike aktørene som tilbyr karriereveiledning. Fremme forslag til hvordan samarbeid og grenseflater bør avklares, utdypes og videreutvikles, slik at de ulike sektortilbudene supplerer hverandre på en god måte.
- Vurdere omfanget og prioriterte målgrupper ut fra en kost/nytte-betraktning.

3. Føringer for utvalgets arbeid

Dagens ansvarsfordeling mellom utdannings- og arbeids- og velferdsmyndighetene skal legges til grunn.

Utvalget skal selv vurdere behovet for å engasjere ytterligere ekspertise i arbeidet (både nasjonalt og internasjonalt), og legge til rette for at representanter fra relevante aktører og fagmiljøer kan legge fram sine synspunkter og problemstillinger. Utvalget skal ta opp spørsmål om tolking eller avgrensning av

mandatet med Kunnskapsdepartementet. Departementet sørger for sekretariat for utvalget.

Det er opp til utvalget om det vil belyse ytterligere og mer detaljerte problemstillinger enn de som er konkretisert i mandatet. Økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser av forslagene må utredes, jf. Utredningsinstruksen. Minst ett av utvalgets forslag skal holdes innenfor dagens økonomiske rammer til karriereveiledningsfeltet.

4. Kunnskapsgrunnlag

Som bakgrunn for sine samlede vurderinger må utvalget skaffe seg god oversikt over karriereveiledningsfeltet og hvordan dette ivaretas i et utvalg land det er naturlig å sammenligne seg med. Det forutsettes at utvalget gjør bruk av tilgjengelig statistikk, utredninger, evalueringer, forskning og annet eksisterende kunnskapsgrunnlag som er relevant for arbeidet. Utvalget skal også skaffe seg oversikt over internasjonale studier, i den grad det er relevant.

5. Tidsramme og arbeidsform

Utvalget skal gi endelig rapport til Kunnskapsministeren innen utgangen av april 2016. Utvalget skal levere en delinnstilling innen 15. oktober 2015.

Utvalget skal ha en åpen arbeidsmåte som inviterer til dialog og diskusjon med sektoren og andre relevante aktører. Departementet skal informeres om arbeidet på egnet måte.